

**Hoger Instituut voor
Readaptatiewetenschappen Leuven**

**Bachelor in de Sociale
Readaptatiewetenschappen**

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	11
	5.3 Inzet personeel	15
	5.4 Voorzieningen	17
	5.5 Interne kwaliteitszorg	18
	Resultaten	20
6	Oordelen visitatiecommissie	22
7	Oordelen NVAO	23
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	24

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 30 april 2010 heeft het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven (HIRL) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). De aanvraag is ontvangen op 6 mei 2010.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid;
- De gehouden hoorzitting over de aanvraag op 17 februari 2011 in Aarschot heeft voldoende antwoord gegeven op de resterende vragen van de NVAO nadat in een eerdere fase schriftelijke vragen aan de opleiding en de visitatiecommissie werden gesteld en beantwoord.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen (professioneel gerichte bachelor) van het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen (professioneel gerichte bachelor) van het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Aarschot wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2011-2012 tot en met het einde van het academiejaar 2018-2019.

Den Haag, 26 april 2011

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder NVAO)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 30 april 2010 heeft het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven (HIRL) bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen. De aanvraag is ontvangen op 6 mei 2010.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft HIRL een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA).

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA)

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Prof. dr. Johan Swinnen, o.a. hoogleraar aan de Artesis Hogeschool Antwerpen, hoofddocent (en voorzitter van de Leerstoel Henri Storck) aan de Vrije Universiteit Brussel, voorzitter en domeindeskundige van de Commissie
- Lid: Lic. Maurice Walgraeve, departementshoofd van het departement Sociaal-Agogisch Werk aan Hogeschool Gent, domeindeskundige van de Commissie
- Lid: Kevin Logist, stafmedewerker bij de Kamer van Koophandel in Leuven en verantwoordelijk voor het organiseren van vorming en opleiding. Hij is tevens adviseur onderwijs-arbeidsmarkt, domeindeskundige van de Commissie
- Lid: Dr. Carla Nelissen, diensthoofd onderwijs en verantwoordelijk voor onderwijsontwikkeling, onderwijs- en studentenadministratie, internationalisering, docentenprofessionalisering, diversiteit en gelijke kansen en kwaliteitszorg aan de XIOS Hogeschool Limburg, onderwijskundige van de Commissie
- Secretaris: Klara De Wilde (VLHORA)

De visitatiecommissie werd samengesteld door het bestuursorgaan van de VLHORA in zijn vergadering van 13 november 2009.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Sociale readaptatiewetenschappen aan het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008*.

Op 23 november 2009 is de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd tijdens haar eerste vergadering toen, na een kennismaking, het visitatieproces gedetailleerd werd doorgesproken aan de hand van de *Handleiding onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008* en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleiding bezorgd. Elk commissielid heeft het zelfevaluatie rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar/zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd. Op basis van de bespreking hierover werd het visitatiebezoek voorbereid.

De commissie heeft een bezoekschema opgesteld waarin gesprekken werden gevoerd met representatieve vertegenwoordigingen van de stakeholders van de opleiding, er ruimte was om ter inzage gelegd materiaal te besturen en de accommodatie te beoordelen. Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de visitatiecommissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de opleiding gezonden voor een reactie. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. Het opleidingsrapport is samengebracht in het visitatierapport van de opleiding Sociale Readaptatiewetenschappen.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

In het visitatierapport is beschreven dat de Commissie een domeinspecifiek referentiekader heeft toegepast en dat hierover eenduidigheid bestond voor aler de Commissie haar beoordeling startte. Hoe dit kader precies tot stand kwam vermeldt het rapport niet. Het domeinspecifiek referentiekader is in het visitatierapport opgenomen met vermelding van de bronnen die zijn gebruikt bij de totstandkoming.

He domeinspecifiek referentiekader bevat de volgende onderdelen:

- Basiscompetenties met betrekking tot kennis en inzicht;
- Basiscompetenties met betrekking tot vaardigheden;
- Basiscompetenties met betrekking tot attitudes.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

- De NVAO heeft aanvullende, schriftelijke vragen gesteld aan de opleiding en aan de visitatiecommissie. De reacties van de opleiding en visitatiecommissie vormden slechts voor een deel een toereikend antwoord op de gestelde vragen, waarop de NVAO tot een hoorzitting besliste. Na de hoorzitting op 17 februari 2011 concludeerde de NVAO dat alle vragen nu duidelijk en naar tevredenheid waren beantwoord. De extra verstrekte informatie door de opleiding tijdens de hoorzitting, het schriftelijk verslag van de hoorzitting en het proces verbaal van de hoorzitting zijn opgenomen als respectievelijke bijlagen a, b en c bij dit Toetsingsrapport. De NVAO komt nu tot de volgende vaststellingen aangaande het evaluatieorgaan en de visitatiecommissie.
- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;

- De commissie bestond uit vier leden, maar geen student. De NVAO heeft de Commissie gevraagd waarom geen student in het panel werd opgenomen. De Commissie antwoordde hierop dat veel pogingen zijn gedaan, maar dat uiteindelijk er geen student bereid was en in de gelegenheid om in de commissie zitting te nemen. De NVAO is met deze uitleg akkoord gegaan.
- Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De opleiding werd niet eerder gevisiteerd, waardoor de commissie niet de beschikking kreeg over eerdere visitatierapporten en dientengevolge ook niet heeft getoetst of de wijze waarop opleiding met eerdere aanbevelingen en adviezen is omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen (professioneel gerichte bachelor) van het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;

- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De visitatiecommissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen, maar spreekt haar vertrouwen uit dat de opleiding noodzakelijke verbetermaatregelen snel en adequaat ter hand zal nemen. De NVAO onderschrijft de kritische kanttekeningen en brengt deze onder de aandacht van de opleiding. Tijdens de hoorzitting stelde de NVAO vast dat de opleiding sinds de visitatie hard aan de realisatie van noodzakelijke verbeteringen werkt en dat daarmee het gegeven vertrouwen door de visitatiecommissie terecht is.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen Leuven
- aard instelling: Centrum voor Volwassenenonderwijs
- vestiging(en): Aarschot
- graad en de kwalificatie: Bachelor in de Sociale Readaptatiewetenschappen
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- studieomvang: 180 studiepunten
- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied (zie Hogeronderwijsregister): Sociaal agogisch werk
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren: Bachelor
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De opleiding heeft een duidelijke visie over de sociaal readaptatiewerker. Ze beoogt de vorming van polyvalente welzijnswerkers inzake sociaal dienstbetoon en welzijnswerk, cultureel en educatief werk en arbeids- of vrijetijdsagogiek. Het accent ligt op de methodisch integrale benadering van de mens in zijn of haar context met als doel de verhoging van welzijn. De commissie waardeert dat de opleiding een eigenzinnige visie heeft. Die visie kwam niet zo duidelijk naar voren in de voorbereidende documenten maar bleek wel duidelijk uit de inspirerende gesprekken met alle actoren.

De commissie is van mening dat de visie meer potentie in zich draagt dan tot hertoe uit de naam en het profiel van de opleiding blijkt. De commissie vindt dan ook dat de opleiding zich moet bezinnen over haar naam en haar profiel.

De opleiding is uniek in Vlaanderen. Er bestaat tot hertoe geen officieel geregistreerd en gevalideerd beroepsprofiel. De opleiding heeft zelf een beroepsprofiel opgesteld gebaseerd

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

op de aanverwante beroepen uit het sociaal-agogisch werk, namelijk maatschappelijk werker en sociaal-cultureel werker. Verder vormde de visie op het sociaal readaptatiewerk en de onderwijsvisie de basis voor de opmaak van het beroepsprofiel.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding. De aanbeveling van de visitatiecommissie om de omvorming tot professionele bachelor aan te grijpen om over het opleidingsprofiel te reflecteren en op basis daarvan het profiel duidelijker en transparanter te formuleren en te relateren aan de plaats van de opleiding in het landschap van sociaal agogisch werk, ondersteunt de NVAO van harte.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele gerichtheid

De opleiding steunt op ervaringsgericht en inductief leren. De commissie waardeert de visie om vanuit de praktijkervaringen te werken maar dat moet goed theoretisch onderbouwd worden zodat de wisselwerking tussen theorie en praktijk effectief ontstaat om tot een optimaal resultaat te komen. Kennisontwikkeling gebeurt voornamelijk via de theoretische opleidingsonderdelen en via de theoretische onderbouwing van de methodologische opleidingsonderdelen. Het leer materiaal dat de commissie ingekeken heeft is over het algemeen van voldoende niveau. Er zijn een aantal interessante syllabi maar de bronvermelding is niet altijd aanwezig. Soms is de inhoud achterhaald of niet actueel genoeg en is er geen aanduiding van het niveau van de leerstof: inleidend, verdiepend of gespecialiseerd. De literatuurlijst is niet altijd aanwezig. Het ontbreken van een vakbibliotheek vindt de commissie een gemis. Vakliteratuur is dan ook niet geïntegreerd in de opleiding. Actuele thema's worden aangebracht via werkbezoeken en gastcolleges, maar (buitenlandse) studiereizen worden zelden georganiseerd. De praktijkgerichtheid van de opleiding wordt ondersteund door de projectwerking. Verder vormen de stages een belangrijke component om de student voor te bereiden op de instap in het werkveld. Conform de visie van de opleiding zijn de stages vanaf het eerste jaar voorzien. De stageopdracht in het derde jaar is gekoppeld aan het eindwerk. Het eindwerk bestaat uit twee delen:

- een theoretische gedeelte waarin de student aantoont dat hij aan de hand van bronnenonderzoek inzicht heeft in de bestudeerde problematiek;
- een praktijkgedeelte waarin hij de inzichten koppelt aan de eigen ervaringen uit de stage en daaruit besluit trekt.

De eindwerken die de commissie gelezen heeft stemmen overeen met wat verwacht mag worden van een professionele bachelor, zij het dat de eindwerken wisselend van kwaliteit waren. Er moet meer aandacht besteed worden aan de heuristiek en aan het "academisch" schrijven (voetnoten, bibliografie...). Een cursus "hoe schrijf ik een scriptie op het niveau van een professionele bachelor" is aangewezen.

Naar aanleiding van de rapportage door de commissie heeft de NVAO aanvullende vragen gesteld aan de commissie over de borging van de kenniscomponent in de opleiding en een aanvullende vraag aan de opleiding over maatregelen ter versterking van de afstemming

met vakgenoten en het werkveld. Het schriftelijke antwoord van de opleiding op de laatstgenoemde vraag was naar het oordeel van de NVAO voldoende overtuigend. Er is een resonantiegroep samengesteld en in het dagelijks bestuur is één van de leden in het bijzonder belast met de versterking van de genoemde relatie.

Het schriftelijke antwoord van de commissie over de versterking van de kenniscomponent was voor de NVAO nog niet voldoende, waarop tijdens de gehouden hoorzitting op 17 februari 2011 in Aarschot deze vraag opnieuw is gesteld. De toen aangeleverde extra schriftelijke informatie en de mondelinge toelichting van de opleiding en de commissie op de vraag over de kenniscomponent overtuigde de NVAO van de afdoende kwaliteit van de professionele gerichtheid van de opleiding op basis van de eisen van dit facet. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

Het programma is gespreid over drie jaar. Het is opgebouwd rond drie componenten: kennisontwikkeling, methodiek en praktijk. De drie componenten komen in elk jaar voor. In het derde jaar kunnen studenten kiezen uit twee keuzemodules: vrijetijdsagogiek en arbeids- en tewerkstellingsagogiek.

De kennisontwikkeling bestaat uit een algemene, een domeinspecifieke en een specialistische component. De algemeen theoretische opleidingsonderdelen geven een algemene vorming rond mens en maatschappij en komen enkel in het eerste jaar aan bod. De specialistische opleidingsonderdelen gaan over specifieke deelgebieden in de welzijnssector en komen enkel in het laatste jaar aan bod. De domeinspecifieke opleidingsonderdelen geven de nodige basisinformatie voor de methodologische en praktijkvorming en komen in de ganse opleiding aan bod.

De praktijkvorming bestaat uit de stages en (in het derde jaar) de eindverhandeling. Door de koppeling van theorie en praktijk kan de student onmiddellijk zijn kennis in de praktijk inzetten en zijn inzichten toetsen. De commissie stelt ook vast dat al in de basisvakken links gelegd worden naar de meer toegepaste opleidingsonderdelen. Naarmate de studievoortgang worden de projectopdrachten complexer en moet de student zijn kennis geïntegreerd toepassen.

De commissie betreurt dat de studenten in dit kader niet kunnen terugvallen op een eigen vakbibliotheek maar enkel op internet en de syllabi van docenten.

De commissie waardeert het methodiekmodel dat gebaseerd is op twee waarden: pluralisme en polyvalentie. Uit het programma blijkt dat de opleiding haar brede profilering waarmaakt. Door de nadruk te leggen op praktijkervaring en van daaruit de relatie te leggen met de theoretische kennis, wordt een voldoende abstractieniveau behaald. De invulling van het programma sluit aan bij de doelstellingen van de opleiding en biedt studenten de mogelijkheid de doelstellingen te bereiken. Maar het complexe werkveld vraagt momenteel wel een diepere theoretische kennis waardoor de commissie de opleiding adviseert om voldoende aandacht te hebben voor de humane wetenschappen (zoals filosofie, ethiek, beeldcultuur) en deze niet alleen ex-cathedra te doceren maar ook in seminarieverband (met practical cases) aan te bieden.

In de competentiematrix geeft de opleiding aan welke opleidingsonderdelen bijdragen tot de verschillende competenties. Ook in de studiefiches worden per opleidingsonderdeel de doelstellingen en de bijdrage aan het sociaal readaptatiewerk aangegeven. Om de transparantie te vergroten zou de relatie tussen de opleidingsonderdelen en de competenties echter eenduidiger moeten worden.

De NVAO heeft de opleiding een aanvullende vraag gesteld over de inzichtelijkheid van de relatie tussen de eindcompetenties en de afzonderlijke programmaonderdelen.

Deze vraag werd naar tevredenheid beantwoord. Bij het onderwerp Voorzieningen komt het gemis van een vakbibliotheek aan de orde.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De commissie is positief over de logische opbouw van het programma. Binnen een opleidingstraject worden theorie en praktijk gekoppeld zodat de student de verworven kennis direct in de praktijk kan toetsen. In het eerste opleidingstraject vertrekt men van algemene basiskennis naar meer gespecialiseerde domeinkennis. De stageopdrachten evolueren van eenvoudige observatietaken naar inzet in de dagelijkse praktijk van de stageorganisatie.

Vakoverschrijdend overleg werd geïnstalleerd met het oog op het bewaken van de horizontale en verticale coherentie van de opleidingsonderdelen. De commissie heeft in de gesprekken verschillende voorbeelden gekregen van aanpassingen naar aanleiding van vakoverschrijdend overleg. De commissie nam kennis van de intentie om dit vakoverschrijdend overleg meer te systematiseren.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De opleiding voorziet in 940 contacturen in het eerste jaar en 960 contacturen in het tweede en derde jaar. Om na te gaan hoeveel extra studietijd de studenten besteedden aan het programma werd in 2004 de studiebelasting bevraagd. Uit de resultaten bleek dat de zelfstudie per jaar ongeveer 900 uren bedroeg. De totale jaarlijkse studietijd wordt op 1800 uren begroot wat overeenkomt met de normen voor een professioneel gerichte bacheloropleiding waarbij een studiepoint overeenkomt met 25 tot 30 studiebelastingsuren. Uit de gesprekken met de studenten blijkt dat de studielast zwaar maar doenbaar is.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De opleiding volgt de toegangsvoorwaarden die decretaal zijn vastgelegd voor het volwassenenonderwijs. In de regel is een diploma van secundair onderwijs vereist. Voor kandidaat-studenten die daar niet over beschikken wordt, na een intake gesprek, een schriftelijke toelatingsproef ingericht bestaande uit het beantwoorden van een vragenlijst en het opstellen van een verhandeling, waarin de motivatie voor deze studierichting verduidelijkt wordt. Daarbij wordt gelet op de taalvaardigheid en het voldoende gestructureerd kunnen formuleren.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De opleiding bestaat uit 3 studie jaren van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten.

De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen m.b.t. de minimale studieomvang van een professioneel gerichte bachelor.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

In de studiegids geeft de opleiding de elementen van haar onderwijsvisie aan: lerend zoeken, inductief leren, ervarings- en praktijkgericht. De commissie vindt het concept in globa goed en waardevol. Ervaringsleren en projectonderwijs vormen de basis voor de ontwikkeling van de noodzakelijke zelfwerkzaamheid, verantwoordelijkheidszin, een realistische kritische houding en respect voor de mogelijkheden van het cliëntsysteem. De opleiding gebruikt aangepaste werkvormen die het didactisch concept ondersteunen. Naast hoorcolleges zijn er werkcolleges, groepswork, individueel work, gevalstudies, zelfstudie, didactische uitstappen en gastcolleges. De commissie kon uit de beschikbare documenten vaststellen dat in ieder opleidingsonderdeel een mix van werkvormen gebruikt wordt. De opleiding ziet de projectwerking terecht als een sterk punt.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

Naast de klassieke examenvormen zoals mondelinge/schriftelijke examens en presentaties, gebruikt de opleiding ook vernieuwende evaluatievormen zoals permanente evaluatie, peer- of selfassessment. In de studiegids zijn de evaluatievormen per opleidingsonderdeel vermeld. Daaruit blijkt dat de permanente evaluatie niet beperkt blijft tot de projecten of de stage maar ook geïntegreerd worden in de theoretische en methodevakken. Peer- en selfassessment wordt gebruikt bij de projectwerking. Iedere lector is verantwoordelijk voor het examen van zijn opleidingsonderdeel maar binnen de vakgroepen worden de resultaten van de examens opgevolgd. Die quasi permanente opvolging zorgt er ook voor dat het programma aangepast wordt indien dit uit de evaluatie nodig blijkt. De intense studiebegeleiding zorgt voor maximale slaagkansen. De commissie heeft typevragen van de verschillende opleidingsonderdelen kunnen inkijken en vonden die voldoende tot goed van niveau. Ze merkte wel een overwicht van kennisvragen ten opzichte van inzichtvragen. Uit het overzicht van de examenvormen blijkt dat er een aanzet is van competentiegericht evalueren maar dat dit nog verder aandacht vraagt.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

Op basis van de oordelen over de afzonderlijke facetten van het onderwerp Programma is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

Met inbegrip van de schriftelijke en mondelinge toelichtingen op de aanvullende vragen is de NVAO ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan de eisen van het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele gerichtheid

De meeste lesgevers zijn voltijds tewerkgesteld in de instelling. Uit de gegevens blijkt dat de meeste lesgevers op vrijwillige basis betrokken zijn bij sociaal-culturele en welzijnsinstellingen (bijvoorbeeld als bestuurslid) waardoor ze op de hoogte blijven van wat er leeft binnen de beroepspraktijk. Deelname aan de gastcolleges in het kader van de opleiding en de begeleidingstaken voor projectwerking, stage en eindwerk zorgen verder voor de binding met de beroepspraktijk. De deskundigheid van de lesgevers wordt maatschappelijk erkend doordat onder meer de V.U.B, UZ Gasthuisberg en andere social profit organisaties hen vragen als gastspreker of adviseur.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De opleiding beschikt over 22 lesgevers en 4 administratief-technische personeelsleden. De meeste personeelsleden werken voltijds. Uit het overzicht van de personeelsleden blijkt dat een derde van het onderwijzend personeel in de categorie 50+ zit.

De student-docentratio is niet zo hoog maar uit de gesprekken met de lectoren blijkt dat de combinatie van lesgeven, ondersteunende taken en onderwijsvernieuwing tot een grote werkbelasting leidt. Het personeel geeft aan dat de taakverdeling zwaar en belastend is met veel piekmomenten. Door de motivatie en het engagement van het personeel kunnen alle taken uitgevoerd worden. Niettegenstaande is de commissie van mening dat de instelling hier aandacht moet aan geven door onder meer te onderzoeken in welke mate sommige taken in andere ambtsopdrachten kunnen opgenomen worden. De taakverdeling dient ook herbekeken te worden. Vooral de vermenging tussen administratieve taken en onderwijstaken moet vermeden en dus afgebouwd worden (niet iedereen kan alles doen). Niet alleen zorgt het voor een zware werkbelasting maar het creëert ook een rolverwarring bij de studenten.

De NVAO heeft de opleiding een aanvullende vraag gesteld over de werklust van de docenten. De opleiding heeft hierop naar vermogen geantwoord en de NVAO stelt daarbij vast dat de belasting van het personeel een belangrijk aandachtspunt blijft voor de opleiding. Een directe oplossing is niet voorhanden. De actuele verminderde instroom in de opleiding zorgt echter (tijdelijk) voor een lagere werkbelasting.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

Uit de beschikbare gegevens over het personeel blijkt dat verschillende disciplines vertegenwoordigd zijn: pedagogie, criminologie, lichamelijke opvoeding, handelswetenschappen, sociale readaptatiewetenschappen. De nodige kwalificaties zijn aanwezig om het programma in te vullen maar de commissie mist expertise uit de humane wetenschappen. Om de brede expertise te blijven waarborgen vindt de commissie het aangewezen om nieuwe personeelsleden van buiten de instelling (uit binnen- en buitenland) aan te trekken.

De commissie apprecieert de kwalificaties en de inzet van de verschillende geledingen die betrokken zijn bij de opleiding. Het lectorenkorps is zeer geëngageerd, gedreven, gemotiveerd en betrokken. Alle personeelsleden hebben een gecombineerde opdracht die bestaat uit onderwijstaken en organisatorische of ondersteunende taken. Op basis van deskundigheid en eigen interesse nemen de lesgevers deel aan ad-hoc werkgroepen zoals de werkgroep voor de uitwerking van het persoonlijk ontwikkelingsplan en voor het gecombineerd onderwijs.

De commissie beschouwt de professionele en academische gerichtheid van het onderwijzend personeel als een troef voor deze opleiding.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

Op basis van de oordelen over de afzonderlijke facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

Met inbegrip van de schriftelijke aanvullende vraag over de werklast is de NVAO ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan de eisen van het onderwerp Inzet van Personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De lessen gaan volledig door op de campus Aarschot. Daarnaast beschikt de instelling nog over lokalen te Diest voor de opleiding Graduaat in het Niet Commercieel Management (NCM). De leslokalen zijn uitgerust met audiovisuele apparatuur. In alle lokalen is er draadloos internet aanwezig. Na haar bezoek aan de infrastructuur is de commissie van mening dat de materiële voorzieningen adequaat onderwijs toelaten.

De campussen Aarschot en Diest beschikken over een open leercentrum dat zowel voor zelfstandig werk als voor opdrachten onder begeleiding wordt gebruikt.

Het instituut beschikt niet over een eigen bibliotheek waar de studenten standaardwerken, relevante tijdschriften of databanken kunnen raadplegen. Enkel de eindwerken kunnen worden ontleend of ingekeken. Om het gemis aan een eigen collectie op te vangen heeft de instelling afspraken gemaakt met de openbare bibliotheek in Aarschot. Verder kunnen studenten terecht in de bibliotheek van de VUB en van de Erasmushogeschool Brussel en dit in het kader van de samenwerkingsovereenkomsten met beide instellingen. Ook bij de bibliotheek van de K.U.Leuven kunnen de studenten terecht. De commissie vindt het echter essentieel dat de studenten op de campus zelf over een vakbibliotheek kunnen beschikken om zaken op te zoeken en te verifiëren. Zij waardeert de initiatieven van de instelling om deze lacune op te vangen maar de collectie van een openbare bibliotheek is niet afgestemd op de studenten. De bibliotheken van de VUB, van de K.U.Leuven en van Erasmushogeschool Brussel zijn dan weer te ver van de campus om de studenten aan te moedigen zelfstandig informatie op te zoeken. Voor de commissie is het essentieel dat voor ieder opleidingsonderdeel de basisliteratuur aanwezig is.

De commissie heeft ook kennis genomen van de beschikbare financiële middelen en heeft vastgesteld dat er weinig ruimte is voor de aankoop van materialen en boeken.

De NVAO heeft zowel de opleiding als de visitatiecommissie een aanvullende vraag gesteld over de ontoereikende bibliotheekvoorzieningen in de opleiding. De visitatiecommissie beoordeelde dit facet als onvoldoende, maar liet die niet doorwegen in de beoordeling van het onderwerp, waarvoor zij een voldoende gaf.

De schriftelijke antwoorden van beide partijen leidden nog niet tot een bevredigend antwoord, waarop deze vraag opnieuw aan de orde kwam in de hoorzitting van 17 februari 2011. De toen verstrekte nadere schriftelijke informatie en mondelinge toelichting door de opleiding hebben de NVAO overtuigd dat de opleiding een duidelijk plan heeft om de bibliotheekvoorziening te verbeteren.

Hierdoor is de NVAO voldoende overtuigd dat de visitatiecommissie ten tijde van de visitatiebeoordeling terecht het oordeel onvoldoende uitsprak over het facet materiële voorzieningen, maar dat inmiddels vertrouwen gerechtvaardigd is in het plan om tot een adequate bibliotheekvoorziening te komen. Op deze plaats sluit de NVAO zich echter aan bij het oordeel van de visitatiecommissie.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De opleiding voorziet in een intense studiebegeleiding. De student staat centraal. De docenten zijn het eerste aanspreekpunt voor de student als het gaat om vakinhoudelijke begeleiding. Per klas wordt een stagebegeleider als klasmonitor (of mentor) aangesteld. De klasmonitor is het centrale aanspreekpunt voor de studenten en de docenten.

De aandacht voor studiebegeleiding en opvolging van het leerproces in alle stadia van de opleiding verdient volgens de commissie waardering. De intense manier waarop studenten opgevangen en begeleid worden heeft positieve resultaten op de slaagkansen van de studenten. Indien iemand in het eerste bachelorjaar dreigt uit te vallen wordt een persoonlijke begeleiding opgestart (coaching). Toch waarschuwt de commissie dat een te intense begeleiding de groei naar zelfstandigheid van de student niet in de weg mag staan.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

Op basis van de oordelen over de afzonderlijke facetten van dit onderwerp is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Die commissie heeft vastgesteld dat de opleiding het belang van een bibliotheek erkent. Binnen de huidige regelgeving voor de instelling zijn er geen financiële middelen om dit uit te bouwen. Gezien de weg die de opleiding al heeft afgelegd en de inspirerende werking van het docentenkorps en de directie, heeft de commissie vertrouwen dat de materiële voorzieningen in orde komen van zodra er financiële ruimte komt. De opleiding beschikt over een openleer centrum dat efficiënt functioneert. De directie verklaarde dat de begroting wordt herschikt om op korte termijn vakliteratuur aan te schaffen. Dit geeft de commissie vertrouwen dat de vastgestelde tekortkomingen verholpen zullen worden.

Overwegingen NVAO:

Met inbegrip van de schriftelijke en mondelinge toelichtingen op de aanvullende vraag over de vakbibliotheek is de NVAO ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan de eisen van het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De instelling besteedt al geruime tijd aandacht aan de kwaliteitszorg. Sinds 2001 worden bevragingen georganiseerd over de tevredenheid van docenten, van studenten en van stagebedrijven. Om haar kwaliteit extern te laten valideren heeft de instelling met succes het Qfor-label aangevraagd en verkregen in 2003. Het label werd herbevestigd in 2006. Het label werd verkregen op basis van een klanttevredenheidsonderzoek (studenten en projectorganisaties). De opleiding voert sinds 2001 verschillende bevragingen uit bij diverse betrokkenen.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

Uit de beschikbare informatie kan de commissie afleiden dat de opleiding wel degelijk rekening houdt met de mening van de docenten, studenten en stageorganisaties. De commissie heeft daarvan verschillende voorbeelden gezien. De commissie nam kennis van het inspectieverslag van 2000-2001 en de verbeterpunten die daarin zijn vermeld. De meeste verbeterpunten zijn aangepakt. De commissie is van mening dat de opleiding op basis van de resultaten van de bevragingen verbeteracties plant. Gezien de bevragingen periodiek herhaald worden, kan het effect van de verbeteracties gemeten worden. Impliciet is de PDCA-cyclus aanwezig. Het geheel zou echter gekaderd moeten worden in een kwaliteitsbeleid waar in functie van de doelstellingen de verbeteracties gedefinieerd en geprioriteerd kunnen worden.

De NVAO heeft een aanvullende vraag gesteld aan de opleiding over de ontwikkeling naar een meer systematische interne kwaliteitszorg. In het antwoord geeft de opleiding blijk van concrete voornemens die nog wel gerealiseerd moeten worden, maar de NVAO heeft vertrouwen in de succesvolle invoering hiervan. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Het personeel is betrokken bij de werking via de verschillende vak- en werkgroepen. Zoals al eerder vermeld waardeert de commissie het engagement en de betrokkenheid van het personeel.

De studenten worden betrokken via de verschillende bevragingen. Er is ook een studentenraad met vertegenwoordigers van de verschillende opleidingen en studiejaar. De studentenraad kan op hun verzoek of op vraag van de directie of het dagelijks bestuur, uitgenodigd worden voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur.

Alumni worden sinds kort bevroegd over hun tevredenheid over de opleiding. De contacten met het werkveld verlopen vooral via de stages en de projecten.

Uit de gesprekken leidt de commissie af dat studenten, medewerkers, alumni en het werkveld worden betrokken bij evaluaties en curriculumontwikkeling. Zij vinden dat de opleiding een grote openheid en luisterbereidheid heeft naar hun opmerkingen. De opleiding houdt effectief rekening met hun mening. Wel zouden ze graag meer terugkoppeling wensen over de resultaten van de bevragingen en de besprekingen.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

Op basis van de oordelen over de afzonderlijke facetten van dit onderwerp is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

Met inbegrip van de schriftelijke toelichtingen op de aanvullende vraag over de systematische aanpak van de interne kwaliteitszorg is de NVAO ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan de eisen van het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**.

Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

Uit de bevestigingen van het werkveld blijkt dat de competenties van de afgestudeerden beantwoorden aan de verwachtingen, zowel qua theoretische als professionele vorming. De onmiddellijke inzetbaarheid van de afgestudeerden wordt sterk geapprecieerd: ze kunnen goed in groep en projectmatig werken, zijn polyvalent inschakelbaar, zijn sterk in visievorming, kunnen verbanden leggen tussen thematieken en hebben *hands-on* ervaring. Ook de alumni zijn zeer tevreden over hun opleiding. Ze bevestigen dat de afgestudeerden direct inzetbaar zijn. Ze hebben een brede kijk maar toch ook voldoende analytisch vermogen; ze zijn creatief en nemen initiatief. Als aandachtspunt signaleert het werkveld meer aandacht voor de theoretische onderbouwing en de onderzoeksvraag in de stage en het eindwerk. De afgestudeerden signaleerden geen lacunes en noemen hun opleiding inspirerend en opbouwend.

De examenvragen die de commissie gezien heeft, stemmen volgens de commissie overeen met het niveau van een professionele bachelor. De eindwerken daarentegen vragen nog verbetering op het vlak van de heuristiek, het bronnenonderzoek en het 'academisch' schrijven (voetnoten, bibliografie...).

De commissie is van mening dat de opleiding meer dan voldoet aan de eisen die van dit type opleiding (Sociaal Hoger Onderwijs van het Korte Type en voor Sociale Promotie) verwacht wordt. De opleiding heeft de laatste jaren een ernstige aanzet gegeven in de richting van een professioneel gerichte bacheloropleiding en een aantal elementen zijn al in volle ontwikkeling gezet. Een aantal streefdoelen moet nog verwezenlijkt worden (onder meer ruimte voor projectmatig onderzoek, omkadering, leercentrum, kwaliteitszorg, communicatie) maar de commissie heeft begrip voor de situatie waarin de opleiding zich bevindt. De opleiding heeft noch de financiële middelen noch de personeelsbezetting om de streefdoelen op dit moment te realiseren. De directie en het docentenkorps staan nog voor een grote opgave maar ze zijn professioneel, creatief en met passie de weg van een professioneel gerichte bacheloropleiding ingeslagen. Dat geeft de commissie vertrouwen dat ze het proces duurzaam zullen continueren.

De NVAO heeft de visitatiecommissie een aanvullende vraag gesteld over het gerealiseerde niveau in de opleiding, omdat ze op basis van de rapportage in het visitatierapport hiervan nog niet overtuigd was. Het schriftelijke antwoord van de visitatiecommissie gaf nog niet de gewenste duidelijkheid, waardoor deze vraag opnieuw aan de orde is gekomen in de hoorzitting van 17 februari 2011. Tijdens deze hoorzitting hebben zowel de visitatiecommissie als de opleiding een nadere toelichting gegeven op het gerealiseerde niveau in de opleiding. De opleiding overlegde hierbij ondermeer nieuwe schriftelijke informatie. De extra toelichtingen en de aanvullende schriftelijke informatie hebben de NVAO voldoende overtuigd van de adequate borging van het vereiste professionele bachelorniveau in de opleiding.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

Uit de beschikbare gegevens blijkt dat het slaagpercentage gemiddeld 57% tot 69% bedraagt in het eerste jaar; 81% tot 95% in het tweede jaar en 89% tot 100% in het derde jaar. Deze cijfers liggen iets hoger dan de slaagcijfers van een professioneel gerichte bacheloropleiding. Streefcijfers heeft de opleiding niet geformuleerd maar ze wil alle studenten maximale slaagkansen geven. De uitgebreide en intense studiebegeleiding moet daarvoor zorgen. De resultaten van de studiebegeleiding worden opgevolgd en daaruit blijkt dat de student die de stap naar begeleiding zet, wel degelijk een positieve invloed ziet in zijn slaagcijfers.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Op basis van de oordelen over de afzonderlijke facetten van dit onderwerp is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Overwegingen NVAO:

Met inbegrip van de schriftelijke en mondelinge toelichtingen op de aanvullende vraag over het gerealiseerde niveau is de NVAO ervan overtuigd dat de opleiding voldoet aan de eisen van het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Voldoende
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
		2.9 masterproef ⁴	Nvt
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Onvoldoende
		4.2 studiebegeleiding	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Voldoende
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij e-mail van 12 april 2011 heeft mevrouw L. Decuber, directrice, ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de Sociale readaptatiewetenschappen (professioneel gerichte bachelor) te Aarschot van het Hoger Instituut voor Sociale readaptatiewetenschappen (#4387) uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
F 31 70 312 23 01
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #4387

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2011-2012 tot het einde van academiejaar 2018-2019.

Bijlagen:

- a. Schriftelijke informatie verstrekt tijdens de hoorzitting op 17 februari 2011
- b. Goedgekeurd verslag door de betrokkenen bij de hoorzitting
- c. Proces verbaal van de hoorzitting